

Державна служба морського та річкового транспортів України

Дискреційні
повноваження

У юриспруденції дискреційні повноваження визначаються як право голови держави, уряду, інших посадовців в органах державної влади у разі ухвалення рішення з питання, віднесеного до їх компетенції, діяти за певних умов на власний розсуд у рамках закону.

При ухваленні органами виконавчої влади (їх посадовими особами) рішень слід оцінювати фактичні обставини, здійснювати у межах компетенції мотивований правомірний вибір певного варіанту поведінки щодо прийняття оптимального рішення чи вчинення відповідних дій.

Вибір рішення повинен здійснюватися виключно в встановлених межах, які можуть носити кількісну або якісну характеристику.

На думку окремих науковців, розсуд має зобов'язально-дозвільний характер, проявляється через різновиди владного впливу, пов'язується з управлінням і регулюванням діяльності на основі і на виконання закону та має бути обмежений нормативно-правовими актами, що регламентують повноваження органів виконавчої влади (їх посадових осіб).

Одним із основних напрямів у сфері запобігання корупції є виявлення корупційних ризиків, які можуть виникнути в діяльності державних службовців, а також усунення умов та причин виникнення цих ризиків.

В переліку корупційних ризиків є **наявність дискреційних повноважень**, оскільки саме можливість діяти на власний розсуд створює умови для вчинення корупційних правопорушень.

Державний службовець, як правило, приймає рішення у першу чергу на підставі власного досвіду, психологічного відношення до виконуваної роботи, а також ґрунтуючись на особистих переконаннях, іноді, на соціально-матеріальному становищі.

В законодавстві України визначення поняття «ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ» наведено в Методології проведення антикорупційної експертизи, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 24.04.2017 № 1395/5.

Дискреційні повноваження – сукупність прав та обов'язків органів державної влади та місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення, яке приймається, або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом, проектом нормативно-правового акта.

На сторінці Касаційного адміністративного суду офіційного веб-сайту Верховного Суду створено нову рубрику «Наукові висновки», в якій розміщено науковий висновок щодо меж дискреційного повноваження суб'єкта владних повноважень.

Суб'єкт владних повноважень - орган державної влади, орган місцевого самоврядування, інший суб'єкт, що здійснює владні управлінські функції відповідно до законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень (стаття 1 Закону України «Про інформацію»).

Так, дискреційне повноваження може полягати у виборі діяти чи бездіяти, а якщо діяти, то у виборі варіанту рішення чи дії серед варіантів, що прямо або опосередковано закріплені у законі. Важливою ознакою такого вибору є те, що він здійснюється без необхідності узгодження варіанту вибору із будь-ким.

Для позначення дискреційного повноваження законодавець використовує, зокрема, терміни «може», «має право», «за власної ініціативи», «дбає», «забезпечує», «веде діяльність», «встановлює», «визначає», «на свій розсуд». Однак наявність такого терміну у законі не свідчить автоматично про наявність у суб'єкта владних повноважень дискреційного повноваження.

Розсуд є певним процесом і результатом вибору посадовою особою варіанту поведінки (рішення, дії чи бездіяльності), що має суб'єктивний, інтелектуально-логіко-вольовий характер.

На сьогодні у науці адміністративного права та юридичній практиці немає єдності у вживанні поняття «розсуд». «Розсуд» часто вживається разом у словосполученнях «вільний розсуд», «власний розсуд», «адміністративний розсуд», що надає цьому явищу різні смислові відтінки.

Вищий адміністративний суд України у власних рішеннях нерідко ототожнює поняття «дискреція» і «вільний розсуд» суб'єкта владних повноважень.

Так званий **«вільний розсуд»**, нічим не обмежений, здійснений по своїй волі розсуд, може включати всі прояви «свободи волі» – «правильну» волю та/або «неправильну» волю особи.

«Вільний» за Словником української мови трактується як незалежний; який має право або можливість діяти, чинити зі своєї волі, за власним бажанням; не обмежений певними законами, постановами; безперешкодний; який не відповідає певним нормам, правилам, стандартам.

Одним із проявів «вільного» розсуду (свободи волі) негативного характеру є **«свавілля»** (свобода «неправильної» волі), під якою розуміється:

- 1) «необмежена влада, відсутність законності, справедливості»;
- 2) «схильність діяти на власний розсуд, не зважаючи на волю й думку інших – самовілля»;
- 3) «свавільна поведінка, свавільний вчинок».

Стосовно органів виконавчої влади та їх посадових осіб поняттям «свавілля» позначають такі дії цих суб'єктів, які не засновані на будь-яких нормах, а виражають, перш за все, антисоціальні цілі і уявлення, що спричиняє негативні і несправедливі наслідки для інших осіб (необмежений розсуд).

Якщо звернутись до частини 2 статті 19 Конституції України, то згідно з її приписами «Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України».

Власне, це означає, що розсуд суб'єктів владних повноважень є обмеженим, і виражається через «свободу волі», яка є «правильною» і відмінною від «свавілля».

Для органів виконавчої влади (їх посадових осіб) обмеженнями, насамперед, виступає закон, а також внутрішні обмежувачі – норми моралі, культури, правосвідомості.

Смисловий відтінок словосполучення **«власний розсуд»** пов'язаний із значенням слова «власний»: «належний кому-, чому-небудь за правом власності; свій, особистий; властивий тільки кому-, чому-небудь».

Власний розсуд – це особистий безпосередній розсуд, який стосується конкретного органу чи посадової особи, що впливає з матеріальних норм права, які встановлюють їх компетенцію, повноваження, цілі, завдання.

Тобто, законодавство, визначаючи міру свободи розсуду, уповноважує орган чи посадову особу діяти на власний розсуд у рамках закону при реалізації наданих повноважень.

Словосполучення **«адміністративний розсуд»** вказує на відповідну сферу та суб'єктів його здійснення.

Словник української мови під словом «адміністративний» розуміє:

- 1) стосовно до адміністрації (адміністративним порядком; в адміністративному порядку – за розпорядженням органів виконавчої влади).
- 2) властиве адміністраторові; організаторський; адміністративні здібності.

Великий тлумачний словник під словом «адміністрація» (від лат. administratio – управління) розуміє виконавчі і розпорядчі органи управління влади в державі; посадових осіб, які очолюють установи, підприємства, організації.

**Адміністративний розсуд відповідає принципу
«дозволено тільки те, що прямо передбачено законом»!**

У наукових працях **законність і розсуд** розглядаються як об'єктивні явища, відповідно вищого і нижчого порядків, без яких правове регулювання у правовій системі неможливо.

Об'єктивними факторами, що обумовлюють існування розсуду виступають:
«об'єктивна неможливість регулювання загальною нормою всіх індивідуальних правовідносин; існування оціночних понять, диспозитивних, імперативних норм права, що містять відносно визначені або альтернативні санкції; наявність відкритих правових переліків, прогалин в праві, колізій законодавства».

Обґрунтоване застосування адміністративного розсуду у ході реалізації владних повноважень не суперечить законності, навпаки, в складних ситуаціях, де не можна всього передбачити, фактично (творчо) забезпечує законність.

Адміністративний розсуд органів виконавчої влади (їх посадових осіб) вважається виключним засобом здійснення правотворчо-правозастосовної діяльності у вирішенні завдань правового регулювання суспільних відносин.

Адміністративний розсуд впливає з норм права, тому його застосування розуміється як право й обов'язок органів виконавчої влади (їх посадових осіб), має бути справедливим, ґрунтуватися на об'єктивних обставинах конкретної справи, ситуації.

«Дискреційні повноваження» - можливість діяти на власний розсуд

У публічно-правовій сфері, на думку науковців, правильним було б вживання понять «власний розсуд», який стосується конкретного суб'єкта владних повноважень чи «адміністративний розсуд», що конкретизує сферу застосування розсуду.

Сьогодні у теорії і практиці **термін «дискреція»** зазвичай використовують у значенні обмеженого «розсуду», що відповідає праву.

Так, «розсуд» перекладається на сучасну англійську мову як «**discretion**» (*представляти, передавати на чийсь розсуд, на розсуд будь-кого, діяти на власний розсуд*).

У свою чергу, «**discretion**» з англійської мови перекладають як:

- 1) свобода дій; розсуд;
- 2) розсудливість, обережність.

А прикметник «**discretionary**» – як «дискреційний, наданий на розсуд»; «право вирішувати; необхідні повноваження». Французький еквівалент «**discretionnaire**» – має значення «дискреційний», тобто «залежний від власного розсуду».

Словник іншомовних слів під словом «дискреція» розуміє рішення посадовою особою або державним органом певного питання на власний розсуд.

Дискреція органів влади (їх посадових осіб) є елементом адміністративної влади, що ототожнюється із обмеженим (правовим) розсудом і відповідно базується на двох засадах:

інтелектуальній (морально-правовий аспект), що означає використання владних повноважень «за здоровим глуздом», під яким розуміють, крім логічного порядку дій, і розумну усталеність правопорядку.

вольовій, власне розсуд – владне веління, що ґрунтується на розумному співвідношенні інтересів, відповідно до якого мають здійснюватися дії, прийматися рішення в межах власних повноважень, формується відповідна мотивація, здійснюється оцінка альтернатив (дій, рішень) та обґрунтовується вибір відповідного варіанту, обумовлюється намір слідувати прийнятим рішенням і діяти відповідно з ними

Отже, **«дискреція»** є одним із передбачених законом засобів здійснення влади, оскільки закон, уповноважуючи владних суб'єктів на виконання відповідних функцій і завдань, закріплюючи ту чи іншу форму такої діяльності, надає їм певний ступінь свободи розсуду оцінювати ситуації, здійснювати правомірний вибір між декількома варіантами рішень (дій), у межах компетенції органу чи особи.

Застосування дискреційних повноважень лише у випадках, передбачених законом, означає, що вони обмежуються певними межами, в рамках яких закон допускає застосування адміністративного розсуду, а вибір моделі поведінки визнається правомірним.

В одних випадках правові межі дискреційних повноважень можуть включати прямо передбачені законом обмеження (офіційно формалізовані обмеження), в інших – це обмеження, що вимагають творчої інтерпретації правових текстів або обмеження, що обумовлені позаправовими факторами.

Серед науковців немає єдиного розуміння співвідношення «підстав» та «меж» дискреційних повноважень.

При врегулюванні питань будь-якого роду, пов'язаних з публічно-правовими відносинами, органи виконавчої влади зобов'язані керуватися законом і не можуть змінювати, доповнювати чи розширювати його зміст.

У зв'язку з цим постають вимоги до якості закону, який має з достатньою чіткістю визначати як межі дискреційних повноважень, так порядок їх здійснення, з урахуванням легітимної мети певного заходу. **Конкретна норма закону повинна містити досить чіткі положення про рамки і характер здійснення відповідних дискреційних повноважень, наданих органам виконавчої влади.**

Для зниження ризиків можливого свавілля і суб'єктивізму доцільно закріпити нормативно або прийняти в якості стійкої директиви неформального характеру вимогу обов'язкового обґрунтування дискреційних рішень.

Тобто, ненормативний акт органу виконавчої влади або його посадової особи, що прийнятий у ході реалізації дискреційних повноважень, завжди **повинен містити розгорнуту мотивацію застосування адміністративного розсуду і вибору відповідної альтернативи.**

У ході реалізації дискреційних повноважень орган виконавчої влади орієнтується не тільки на норми законодавства, а й на принципи, цілі, правові цінності, судову й правозастосовну практику, офіційні роз'яснення (інтерпретаційні акти), рекомендації («soft law», документи «м'якого права»), а також звичаї, що склалися у певній сфері діяльності з урахуванням принципу верховенства права.

Окрім зазначеного, межі дискреційного повноваження обумовлені альтернативами, кожна з яких має бути правомірною, тобто вибір однієї з них відповідає вимогам доцільності.

Як писав Ж.Ведель (французький вчений-правознавець і громадський діяч, фахівець з конституційного та адміністративного права), «якщо адміністрація має дискреційну владу, її рішення може оцінюватися тільки з точки зору доцільності: воно буде доцільним або недоцільним, тобто вдалим чи невдалим, але не буде незаконним, оскільки адміністрація вільна у своїх діях».

До позаправових меж у ході реалізації дискреційних повноважень **можна віднести** здоровий глузд, індивідуальний й колективний досвід, логіку, моральні цінності, політичні установки, релігійні норми, національні й культурні традиції, прогнозування наслідків рішень, що приймаються. До цієї категорії обмежень можна включити емоційно – психологічні фактори, що мають вплив на вибір варіанту рішення (дії) – стереотипи, емоції, настрої, соціальні орієнтації, афекти, переваги й забобони і т. ін.

Межі розсуду («дискреційних повноважень»)

Розсуд є певним процесом і результатом вибору посадовою особою варіанту поведінки (рішення, дії чи бездіяльності), що має суб'єктивний, інтелектуально-логіко-вольовий характер.

«вузькі»
межі
розсуду

посадова особа володіє можливістю
вибирати тільки з двох варіантів поведінки

«широкі»
межі
розсуду

коли за посадовою особою закріплено право
вибору з безлічі законних альтернатив

За способом закріплення розрізняються якісні і кількісні межі розсуду

є варіантами можливих рішень,
які розрізняються між собою
сукупністю істотних ознак

виступають як варіанти наданих
суб'єкту рішень, які розрізняються
між собою ступенем визначеності

межі розсуду в процесі встановлення фактичних обставин справи

- Межі розсуду орієнтують суб'єкта на пошук тільки тих фактів і обставин, які передбачені нормою права і є юридично вагомими. Решта фактів не повинна досліджуватися. В процесі встановлення фактичних обставин посадовець не повинен виходити за межі юридично дозволених дій. Від повноти дослідження фактичних обставин залежатиме рішення.

межі розсуду при встановленні юридичних обставин справи

- Межі розсуду при встановленні юридичної основи справи обмежують свободу вибору посадовця в процесі правової кваліфікації (оцінки) встановлених фактів і обставин.

межі розсуду в процесі винесення рішення по справі

- На основі встановлених фактичних і юридичних обставин, посадова особа ухвалює офіційне рішення. Даний вид меж обмежує розсуд посадової особи в процесі вибору варіанту рішення по даній справі.

Посадові особи, використовуючи дискреційні повноваження, зобов'язані передусім правильно оцінювати обставини у кожному конкретному випадку, і не допускати при цьому зловживання владою.

В основі мотивації такого вибору має бути законність, обґрунтованість, доцільність, справедливість прийнятого рішення.

Принципи застосування дискреційних повноважень органами влади України

В юридичній енциклопедії **поняття «принцип»** (від фр. *principe*, від лат. *principium* – начало, основа) визначається як «основні засади, вихідні ідеї, що характеризуються універсальністю, загальною значущістю, вищою імперативністю і відображають суттєві положення теорії, вчення, науки, системи внутрішнього чи міжнародного права, політичної, державної чи громадської організації (гуманізм, законність, справедливість, рівність громадян перед законом тощо)»

Принципи є правилами поведінки, що засновані на етичних цінностях, таких як чесність, справедливість і мораль, і не передбачають будь-якого списку ситуацій для застосування в майбутньому.

Принципи не заперечують можливості застосування дискреції (розсуду), а визначають певний напрям для вибору варіанту рішення (дій), який компетентна особа, застосовуючи адміністративний розсуд згідно з власними поглядами та керуючись правом, має взяти до уваги.

Принципи застосування дискреційних повноважень органами влади України

Верховенство права виступає засадничим принципом у діяльності органів влади (їх посадових осіб).

Тлумачення правових норм з позицій верховенства права саме як принципу зумовлено історичними традиціями розвитку зазначеного стандарту, сучасним рівнем регламентації даного принципу в міжнародних і національних актах, у тому числі рівнем практики національних та наднаціональних органів.

Згідно з частиною 1 статті 8 Конституції України, в нашій державі визнається і діє принцип верховенства права.

Принцип верховенства права має встановлювати межі та вимоги щодо практичної реалізації дискреційних повноважень органів виконавчої влади (їх посадових осіб), які об'єднує ідея справедливості як одна з основних засад загальнолюдського виміру права.

Як зазначив Конституційний Суд України у одному з своїх рішень, справедливість як властивість права виражається «в рівному юридичному масштабі поведінки й у пропорційності юридичної відповідальності вчиненому правопорушенню»

Принцип законності вимагає утворення органів влади у порядку, визначеному Конституцією та законами України, виконання ними законів та інших нормативно-правових актів, здійснення діяльності на виконання закону, за умов та обставин, визначених ними.

Отже, дискреційні повноваження мають бути встановлені законом, або безпосередньо впливати із його положень для реалізації органом виконавчої влади (посадовою особою) своїх функцій (завдань).

Їх застосування зобов'язує орган виконавчої влади дотримуватися встановленої законом процедури і форми прийняття рішення або вчинення дії.

Доповнює основний принцип законності **стандарт розсудливості** і необхідності прийняття рішення, вчинення (невчинення) дій, що безпосередньо стосується реалізації дискреційних повноважень.

У Науково-практичному коментарі до статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України зазначено, що «під нерозсудливими (інакше – безглуздими, ірраціональними) рішеннями, діями, бездіяльністю суб'єкта владних повноважень можна розуміти такі, яких жоден суб'єкт владних повноважень не міг би допустити, діючи відповідно до здорового глузду та обов'язків, покладених на нього законом. Нерозсудливими слід вважати також рішення, дії, бездіяльність, що є неприпустимими з погляду законів логіки та загальноприйнятих моральних стандартів».

Найбільш актуальним, на думку фахівців, й необхідним для застосування дискреційних повноважень органів влади (їх посадових осіб) є такий елемент принципу верховенства права, як **пропорційність (співрозмірність)**, спрямований на забезпечення у правовому регулюванні розумного балансу між інтересами окремих осіб і інтересами всього суспільства.

Конституція України не закріплює означений стандарт, але його вимоги застосовуються у практиці Конституційного Суду України:

- «обмеження прав і свобод людини і громадянина є допустимим виключно за умови, що таке обмеження є домірним (пропорційним) та суспільно необхідним» (абзац 6 підпункт 3.3 пункт 3 Рішення КСУ від 19 жовтня 2009 р. № 26-рп/2009);
- «одним з визначальних елементів у регулюванні суспільних відносин у соціальній сфері є додержання принципу пропорційності між соціальним захистом громадян та фінансовими можливостями держави, а також гарантування права кожного на достатній життєвий рівень». (абзац 7 підпункт 2.1. пункт 2 Рішення КСУ від 26 грудня 2011 р. № 20-рп/2011).

Принцип пропорційності закріплений у національному праві більшості європейських країн та широко застосовується Європейським судом з прав людини, а рішення ЄСПЛ є обов'язковими для виконання Україною відповідно до статті 46 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004).

Принцип пропорційності характеризується такими вимогами: відповідність (придатність), необхідність, співмірність (пропорційність у вузькому сенсі).

Стосовно дискреційних повноважень органів виконавчої влади ці вимоги означають:

- вони мають реалізовуватися у спосіб, що необхідний для досягнення мети, яка передбачається та для досягнення якої це повноваження було надано (відповідність);
- їх реалізація має бути необхідною для досягнення відповідної цілі (необхідність);
- їх реалізація не повинна покладати непосильний тягар або спричиняти шкоду іншим законним інтересам, що є диспропорційним, незважаючи на важливість досягнення цілі (співмірність).

Оскільки реалізація дискреційних повноважень органів виконавчої влади завжди пов'язана з певними обмеженнями, то останні мають бути об'єктивно виправданими, обґрунтованими, тобто співвідноситись із вищезазначеними трьома критеріями.

Значимими для реалізації дискреційних повноважень органів влади (їх посадових осіб) також виступають **принципи рівного ставлення і законних очікувань**.

Їх зміст можна виразити таким чином

- якщо протягом певного часу до фізичної чи юридичної особи ставилися певним чином, а потім з посиланням на дискреційне повноваження було прийнято інше рішення, приватні особи мають право вимагати пояснень і поставити питання про порушення принципу законних або розумних очікувань (legitimate or reasonable expectations).
- якщо щодо одного суб'єкта було прийнято певне рішення, а стосовно іншого суб'єкта, що належить до тієї ж категорії суб'єктів права і знаходиться в подібних умовах – виноситься зовсім інше рішення, і така «диференціація» пояснюється реалізацією дискреційного повноваження, то за відсутності розумних обґрунтувань таке рішення порушує принцип рівного ставлення (equal treatment), який впливає з конституційної вимоги рівності всіх і кожного перед законом (стаття 24 Конституції України).

Вітчизняне законодавство не містить законодавчого закріплення принципів **об'єктивності та неупередженості** при реалізації владних (у тому числі дискреційних повноважень) органів влади (їх посадових осіб) та не оперує терміном «об'єктивність».

У філософському розумінні категорія «об'єктивність» розглядається як один з фундаментальних принципів, на якому ґрунтується теорія пізнання.

Відповідно до цього принципу всі речі, явища, пізнаються як частини об'єктивної реальності, незалежної від людини, її свідомості.

Найбільш близькою за сутністю визначається вимога діяти з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії), тобто обґрунтовано (пункт 3 частина 3 статті 2 Кодексу адміністративного судочинства України).

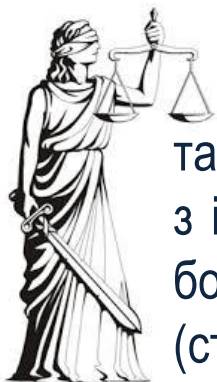
У розумінні нормативних актів обґрунтованість обумовлює всі відомості про фактичні обставини – інформацію, яка лежить в їх основі та є відображенням однієї із сторін загального принципу об'єктивності.

Неупередженість є також загальним стандартом, який розкривається через аспект відсутності у посадових осіб органу влади особистої неправомірної заінтересованості, у тому числі в ході застосування адміністративного розсуду.

Неупередженість співвідноситься з безсторонністю, що є критерієм – принципом, визначеним п. 4 ч. 3 ст. 3 Кодексу адміністративного судочинства України щодо прийняття рішення, вчинення дії суб'єктом владних повноважень.

Якщо між посадовою особою та зацікавленою особою існує будь-який зв'язок, який заважає бути їй неупередженою, то вона повинна заявити самовідвід, щоб усунути усі сумніви, що можуть виникнути у майбутньому, але за певних випадків, чітко встановлених законом, наприклад, родинні зв'язки, така особа обов'язково відлучається від процедури прийняття рішення.

Принцип рівності перед законом також носить загальний характер та означає, що кожна особа має і може користуватися на рівних підставах з іншими всім обсягом конституційних прав і свобод без дискримінації з боку держави або інших осіб за будь-якими мотивами (стаття 24 Конституції України).

Принцип розумного часу з точки зору реалізації дискреційних повноважень також носить загальний характер та характеризується оціночним, суб'єктивним фактором, що унеможливорює визначення конкретних строків.

Такий строк має визначатися окремо у кожному випадку, оскільки чітко встановлені часові рамки не можуть врахувати всі життєві ситуації, що може призвести до помилковості винесеного рішення.

Принципи застосування дискреційних повноважень органами влади України

Так, органи влади (посадові особи) в ході здійснення дискреційних повноважень приймають рішення протягом строку, який є розумним з огляду на питання, про яке йдеться».

При цьому поняття «розумний строк» досить детально розроблено у практиці Європейського суду з прав людини при тлумаченні пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод:

- ✓ «розумний» означає найкоротший, достатній, своєчасний (такий, що немає невинуватених зволікань);
- ✓ «строк» – час або період, що означають таку тривалість, яка вважається необхідною і справедливою для розгляду відповідного питання чи справи.

Критеріями принципу розумного часу здійснення дискреційних повноважень є:

- ☐ не однаковість часу для різних випадків;
- ☐ складність справи;
- ☐ належна поведінка суб'єкта управління;
- ☐ вплив часу на становище особи;
- ☐ захист від надмірної тривалості строків.

Принцип **застосування вказівок** означає, що органи влади (посадові особи) в ході здійснення дискреційних повноважень послідовно застосовує будь-які загальні вказівки, враховуючи водночас конкретні обставини кожної справи.

Вказівки – це розпорядчий документ, який готують посадові особи органів виконавчої влади при оформленні рішень з поточних організаційних питань, а також для доведення до виконавців нормативних матеріалів, які носять підзаконний, владно-розпорядчий характер та мають документальне оформлення.

У них даються настанови певному колу підвідомчих установ (підпорядкованим структурним підрозділам, посадовим особам) по застосуванню нормативних актів.

Дискреційні повноваження є частиною владних повноважень, тому їх наявність є однією із специфічних ознак органу виконавчої влади.

При виникненні відповідних обставин орган (чи особа), маючи відповідні права, зобов'язаний їх реалізовувати.

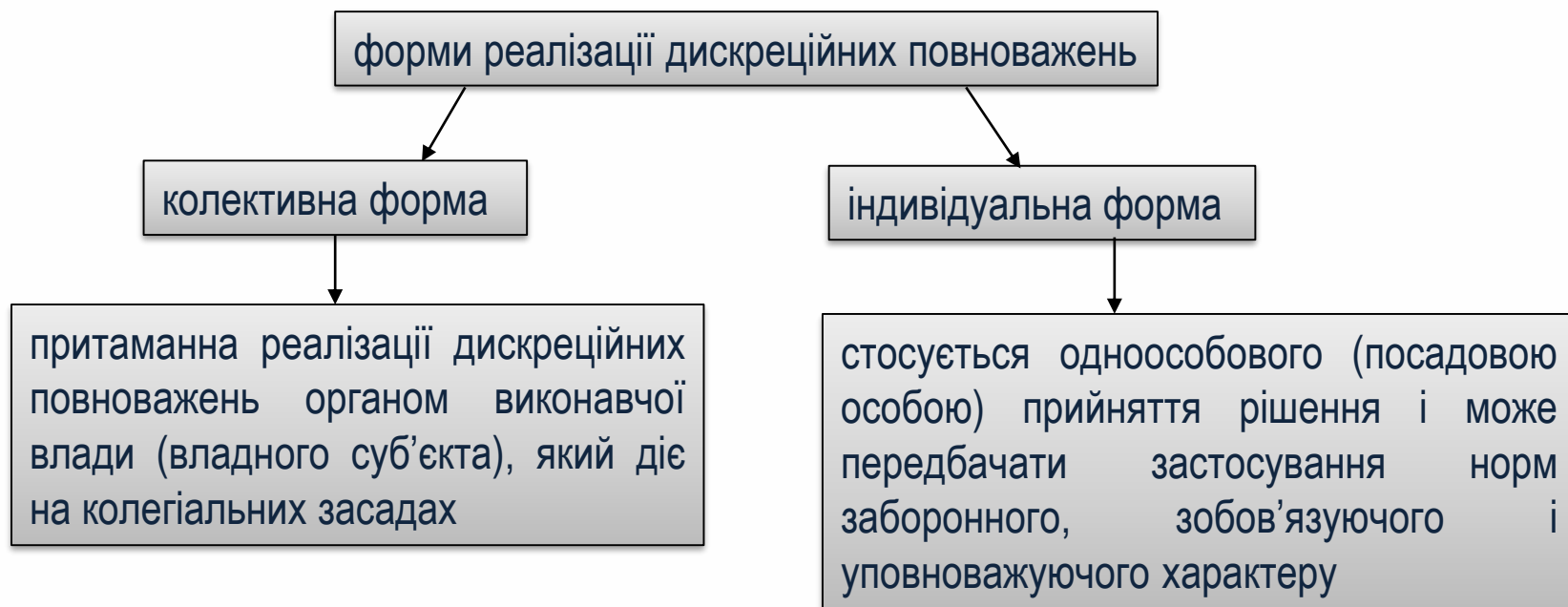
Дискреційні повноваження щодо самостійної оцінки ситуації, вибору правомірного варіанту та прийняття рішення (вчинення дій) характеризуються як правообов'язок, оскільки права надаються органу виконавчої влади для обов'язкової їх реалізації.

Такий підхід відповідає розумінню поняття та елементів владного повноваження.

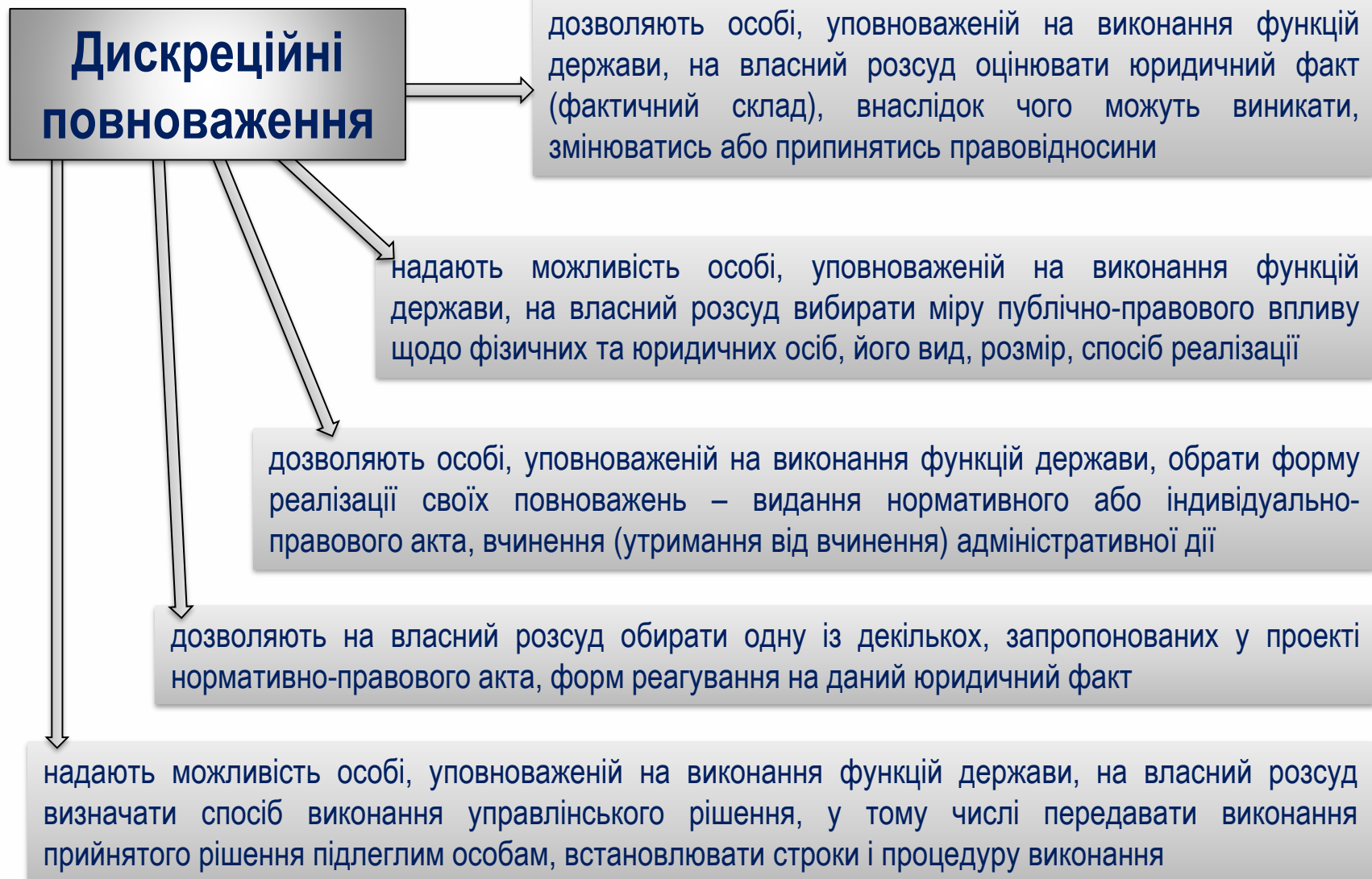

У Кодексі адміністративного судочинства України термін «суб'єкт владних повноважень» означає орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхню посадову чи службову особу, інший суб'єкт при здійсненні ними публічно-владних управлінських функцій на підставі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, або наданні адміністративних послуг

Правообов'язок органу виконавчої влади щодо реалізації дискреційних повноважень за певних обставин є способом виконання покладених на нього функцій і завдань.

Право вибору варіанту форми рішення (дій) та їх змісту має дискреційну природу і залежить від закономірностей та тих юридичних умов, за допомогою яких держава регламентує діяльність цих органів. На такий вибір впливає обсяг компетенції органу виконавчої влади (посадової особи), використання ними оптимальних правових методів у процесі реалізації організаційно-розпорядчих функцій, конкретні цілі керуючого впливу та особливості об'єкта управління, характер розв'язуваних питань та наслідків керуючого впливу, ступінь юридичної регламентації форм управління.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!